

Cíle vzdělávání

Didaktika I. stupně ZŠ I, 3. semestr, seminář 6. 10. 2023

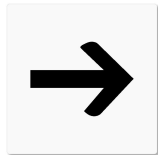

Úvod:

- S kým vlastně dnes seminář máte?
- Obsah a cíl tohoto semináře
 - Co jsou to vzdělávací cíle?
 - Jak vypadají a proč se jimi zabývat?
 - Jak je dělíme a jak vznikají?

Průběh semináře

- 1. blok (8:55 - 10:20)
- pauza (10:20 - 10:40)
- 2. blok (10:40 - 11:55)

Diskuze - brainstorming

- Když se řekne pojem “vzdělávací cíl”, co vše si pod tím představíte?
- Skupiny cca po 5
- 15 minut
- Společné sdílení

Co je to vzdělávací cíl?

Vzdělávací cíl je výsledek procesu učení, cílový stav, očekávaný výstup...to nejdůležitější po čem jdeme.

K čemu jsou dobré vzdělávací cíle?

1. Mají potenciál orientovat Žáka v učivu a tím zlepšovat jeho učení.
 - Žák ví, kam ve svém učení směřuje, co je důležité,
 - Žák se může na tvorbě cílů (kritérií) podílet, formulovat cíl svými slovy - tím může učitel prohlubovat smysl pro autonomii (vlastnictví svého učebního procesu)
2. Jsou východiskem pro tvorbu kritérií tj. základem hodnocení práce Žáků (včetně sebehodnocení)
 - cíle a kritéria spolu úzce souvisí - jejich konkretizování napomáhá orientaci nejen učiteli, ale hlavně žákům,
 - cíle stanovujeme dlouhodobé, střednědobé i krátkodobé,
 - žáky hodnotíme (i oni sebe) pouze z kritérií, která byla stanovena,
 - díky kritériím a cílům vzniká v učebním procesu transparentnost, která prohlubuje důvěru v systém hodnocení
3. Poskytují orientační body a zaměření učiteli pro plánování a realizaci výuky.
 - v rámci vyučovací hodiny, týdenních plánů, tematických plánů i dlouhodobých plánů - např. kam přesně s žáky směřujeme (jak vypadá profil absolventa)

Vyberte pouze ty cíle, které jsou podle vás správně stanovené = měřitelné a tím pádem hodnotitelné pro učitele i pro žáka.

1. *Cílem výuky je rozvinout pozitivní vztah k literatuře.*
2. *Žák podtrhne v seznamu celá čísla.*
3. *Cílem výuky je zajistit dětem smysluplné zážitky.*
4. *Žák spojí do dvojic antonyma.*
5. *Žák zapne počítač, zadá uživatelské jméno a heslo a otevře program ve Word.*
6. *Žák porovná údaje z tabulky (co je větší, menší, co je největší, kolik měří X).*
7. *Žák bude mít rozvinuté schopnosti pozorovat věci kolem sebe.*
8. *Žák určí, která z uvedených ilustrací přísluší k danému textu.*
9. *Žák za použití mapy identifikuje nejvíce úrodná území ČR.*
10. *Žák zná způsoby, jak šetřit vodou.*

Některé tyto cíle mají úskalí - vyberte si jeden a zkuste ho formulovat ještě konkrétněji.

1. *Žáci zdůvodní důležitost dostatečně dlouhého spánku pro zdraví člověka.*
2. *Žáci technicky správně provedou kotoul vpřed.*
3. *Žáci budou projevovat úctu k právům ostatních lidí.*
4. *Žáci se anglicky zeptají na správnou cestu.*
5. *Žáci uvedou správně svou adresu.*
6. *Žáci správně pozorují mikroskopem.*
7. *Žáci se během 2 minut obují a spořádaně opustí školní budovu.*
8. *Žáci jdou spát z vlastního přesvědčení v rozumnou dobu.*
9. *Žáci vymyslí báseň o dvou slokách a šesti verších.*
10. *Žáci se při sportovních hrách chovají férovým způsobem.*

Cíle z předchozího slidu lze rozdělit do třech skupin. Zkuste najít klíč k jejich rozřazení.

3 domény vzdělávacích cílů

- Kognitivní
- Afektivní
- Psychomotorická

Kognitivní doména

- zahrnuje mentální operace od nejnižší úrovně, kdy jde o odříkání zapamatovaných věcí až k úrovni nejvyšší - ke komplexním, na vysoké úrovni mentální náročnosti hodnotícím procesům.
- Příklady: Žák ze seznamu slov vypíše všechna slovesa. Na základě popisu a obrázků krajiny zhodnotí vhodnost krajiny pro pěstování různých plodin pro stavbu elektrárny a továrny.

Afektivní doména

- se týká citů, postojů, preferencí a hodnot.

Příklady:

Žák dokáže jednat se spolužákem- cizincem vhodným a tolerantním způsobem.

Žák si uvědomuje, že respektovat pravidla a zákony je potřebné.

Psychomotorická doména

- zahrnuje mechanické dovednosti, které je třeba zdokonalovat opakováním, například hra na flétnu, přeskok přes kozu, psaní psacího písma, výslovnost v cizím jazyce, aj.
- Příklady: Žák uplave stylem znak 15 metrů. Žák na konci týdne dokáže napsat správně podle diktátu malé a velké tvary písmen s a t.

Jsme ve 2. třídě a opakujeme abecedu. Zkuste vymyslet jednu aktivitu zaměřenou na tento cíl z oblasti kognitivní, afektivní a psychomotorické.

Diskuze o plánování cílů

- Jak plánujete hodiny nebo jak byste je plánovali jako učitelé?
- Jak si stanovujete cíle nebo jak byste je stanovovali? Co byste použili jako podklad pro jejich stanovování?
- Odkud čerpáte?
- Stanovovali byste si vůbec cíle?
- Jakou roli pro vás hraje v plánování hodin učebnice/pracovní sešit?

Úrovně cílů podle obecnosti

- **Dlouhodobé/strategické** (Strategie 2030+)
- **Vzdělávací** (RVP – např. očekávané výstupy; ŠVP)
- **Výukové** (tematické plány, týdenní plány, vyučovací hodiny, části vyučovacích hodin)
- + naše myšlenky z pozice učitelek z praxe, jak plánujeme my a co je pro nás důležité

Portfoliový úkol ke vzdělávacím cílům

1. Cíle vzdělávání

Klíčová slova a teze: školský zákon; ~~Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020;~~ Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+; RVP ZV; ŠVP; vztah cíle a hodnocení; vztah cíle a obsahu vzdělávání (učiva); měřitelnost vzdělávacích cílů; Bloomova taxonomie kognitivních vzdělávacích cílů -revidovaná a nerevidovaná; taxonomie cílů afektivní domény; plánování výuky na základě velkých/klíčových/nosných myšlenek (big ideas); personalizované výukové cíle; příprava učitele na výuku; zhodnocení dosažení výukových cílů; diferenciacce/individualizace vzdělávacích cílů

Doložte na přípravě na výuku (zprostředkování nového učiva VO Člověk a jeho svět), že rozumíte vztahu mezi cílem vzdělávání, učivem a hodnocením. Dále se vyjádřete k této přípravě vzhledem k aktuálním strategickým a kurikulárním dokumentům, způsobům plánování a přípravě na výuku a k typu stanovených výukových cílů.

Přípravu není nutné realizovat.

V přípravě uveďte/doložte

- obecné cíle, ke kterým daná příprava vede (z oblasti VO Člověk a jeho svět, případně i rozvoje KK a PT), mají nějaký vztah k Strategii 2030+ či k jiným strategickým dokumentům?
- konkrétní výukové cíle z oblasti VO ČJS
- o jaké typy cílů se jedná?
- ~~- lze nalézt propojení vámi stanovených cílů a učiva s RVP ZV a konkrétním ŠVP?~~
- jak doložíte, že bylo/bude cílů dosaženo? Jak získají žáci zpětnou vazbu o jimi dosažených cílech?
- jsou použité metody a postupy v souladu s cíli a hodnocením/zpětnou vazbou?
- jakým způsobem jste lekci plánoval/a a jak tento postup hodnotíte?

(Úkol v rámci Didaktiky 1. stupně ZŠ I; 3. sem)

konec

